

Ανακοίνωση της Π.Ε.Β. επί του Σχεδίου Νόμου για το Λύκειο

Το ΥΠ.Π.Ε.Θ. εξέδωσε ανακοίνωση την Δευτέρα 28-8-2017, γνωστοποιώντας τα βασικά σημεία του Σχεδίου Νόμου που θα καταθέσει σύντομα σε διαβούλευση για τις αλλαγές στο Λύκειο και στην εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Θεμιτά και αναγκαία τα σημεία του Σχεδίου Νόμου που κάνουν λόγο για «...σταδιακή επέκταση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, ...αλλαγές στη δομή που θα συνοδεύονται με περαιτέρω αλλαγές στο περιεχόμενο των μαθημάτων και στις πρακτικές διδασκαλίας και αξιολόγησης, ...μεταβολή του τρόπου αξιολόγησης, ώστε να μην αξιολογείται η ικανότητα απομνημόνευσης, αλλά η ικανότητα αναπλαισίωσης της γνώσης σε νέο, άγνωστο περιβάλλον ...και συστηματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών».

Για άλλη μια φορά όμως φάνηκε πόσο προσχηματικός ήταν ο διάλογος που έγινε στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής επί της πρότασης του Ι.Ε.Π. για την αναμόρφωση του Λυκείου τον Φεβρουάριο του 2017. Ουσιαστικά το ΥΠ.Π.Ε.Θ. προχώρησε σε προαποφασισμένες κινήσεις, χωρίς να λάβει καθόλου υπόψη του, όπως αποδεικνύεται, τις θέσεις που κατέθεσαν οι επιστημονικές ενώσεις (μεταξύ αυτών και η Π.Ε.Β.) και οι υπόλοιποι φορείς. Οι προτεινόμενες δε αλλαγές δεν συνοδεύονται από κάποια ουσιαστική επιστημονική και παιδαγωγική μελέτη και δεν λαμβάνουν υπόψη ολόκληρο το φάσμα της σχολικής ζωής με στόχο την βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού συστήματος. Είναι αποσπασματικές και έχουν σαν επίκεντρο το Λύκειο και το σύστημα πρόσβασης των μαθητών στα Πανεπιστήμια, ένα σύστημα που τροποποιείται επανειλημμένα από το 1979 και μετά, παρόλο που το ΥΠ.Π.Ε.Θ. αδιαλείπτως διαλαλούσε την επικείμενη κατάργηση των Πανελλαδικών Εξετάσεων.

Στο ανακοινωθέν Σχέδιο Νόμου μπορεί κανείς εύκολα να αναγνωρίσει ή/και να παραβλέψει ατέλειες, ασάφειες και ανεφάρμοστα σημεία. **Το κύριο όμως σημείο που είναι φύσει αδύνατο να παραβλέψει κανείς αφορά την «μεταφυσική» εμμονή του ΥΠ.Π.Ε.Θ. να υποβαθμίσει τις Φυσικές Επιστήμες στο σύνολό τους, πολύ δε περισσότερο την Βιολογία και την Χημεία, ενάντια σε κάθε επιστημονική και παιδαγωγική επιχειρηματολογία, ενάντια σε κάθε διεθνή πρακτική.**

Η αξία και ο διακριτός ρόλος της διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών στην εκπαίδευση των μαθητών μας δεν υπόκειται σε καμία διαφωνία. Η έρευνα PISA, που έχει κατά καιρούς στοιχειώσει την αξιολόγηση των επιδόσεων των Ελλήνων μαθητών, θέτει τις Φυσικές Επιστήμες ως ένα από τους τρεις πυλώνες εγγραμματισμού. Δυστυχώς, είναι **άνευ λογικής και στερούμενης επιστημονικής και παιδαγωγικής αιτιολόγησης η φαινομενική ενοποίηση (;) των μαθημάτων Βιολογίας και Χημείας**. Δεν μπορούμε να μπούμε ούτε καν στην συζήτηση και να επιχειρηματολογήσουμε ότι η Βιολογία και η Χημεία είναι δύο διακριτές επιστήμες με δική τους ιστορία, εξέλιξη, περιεχόμενο, και μεθοδολογία. Μάλιστα ουδέποτε ήταν ενωμένες ούτε ξεπήδησε η μία από την άλλη.

Η Βιολογία έχει χαρακτηριστεί ως η Επιστήμη του 21^{ου} αιώνα. Σχεδόν σε όλες τις προηγμένες εκπαιδευτικά χώρες (πχ. στις πρώτες 25 χώρες στο διαγωνισμό PISA) όχι απλά υπάρχει ισότιμη αντιμετώπιση των Φυσικών Επιστημών, αλλά η Βιολογία είναι το μάθημα με το μεγαλύτερο αριθμό ωρών. Οι **Βιολογικές Επιστήμες** ειδικότερα, συμβάλλουν με τον δικό τους τρόπο στη δημιουργία ενεργών πολιτών μέσα από την καλλιέργεια «βιολογικά εγγράμματων» ικανών να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με την καθημερινή τους ζωή, αλλά και στη διαμόρφωση της ακαδημαϊκής κουλτούρας που είναι απαραίτητη προκειμένου να εισαχθούν ομαλά στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και να διεκδικήσουν ισότιμα τη συμμετοχή τους στη διεθνή Επιστημονική και Ερευνητική σκηνή. Αυτό επιτυγχάνεται μόνο μέσα από ένα σύγχρονο Αναλυτικό Πρόγραμμα, αφενός Γενικής Παιδείας -τόσο στο Γυμνάσιο όσο και στο Λύκειο- για όλους τους μαθητές και αφετέρου εξειδικευμένης γνώσης για τους μαθητές του πεδίου των Επιστημών Υγείας και Ζωής στις τελευταίες τάξεις του Λυκείου.

Η συγκεκριμένη προτεινόμενη ενοποίηση των δύο Επιστημών έχει ως αποτέλεσμα :

- να εξασθενεί η θέση των Φυσικών Επιστημών στο σύνολο της, αντί να ενδυναμώνεται,
- οι δύο Επιστήμες, Βιολογία και Χημεία, να απαξιώνονται και γνωστικά να συρρικνωθούν, επιστρέφοντας σε συνθήκες που επικρατούσαν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα στο πολύ μακρινό παρελθόν (πρόσφατα έχουμε γίνει μάρτυρες αντίστοιχων ενεργειών υποβάθμισης όπως η μείωση διδακτικών ωρών Βιολογίας στο Γυμνάσιο, η εγκατάλειψη των Εργαστηρίων Φυσικών Επιστημών, η κατάργηση του Υπεύθυνου Εργαστηρίου κ.α.)
- οι υποψήφιοι να εισέρχονται σε Πανεπιστημιακά Τμήματα απαιτητικά χωρίς τις αντίστοιχες προαπαιτούμενες γνώσεις, γεγονός που θα έχει επιπτώσεις και στο επίπεδο σπουδών τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Οφείλουμε επίσης να τονίσουμε ότι καμία από τις δύο Επιστήμες δεν έχει λιγότερο περιεχόμενο ή είναι πιο χρηστική από τις υπόλοιπες των Φυσικών Επιστημών, όπως κάποιοι ισχυρίζονται! **Όλοι οι κλάδοι των Φυσικών Επιστημών** βοηθούν στην κατανόηση του κόσμου, προάγουν τον ανθρώπινο πολιτισμό και συμβάλλουν στην βελτίωση του βιοτικού μας επιπέδου, με διαφορετικό τρόπο. Όλες οι προηγμένες εκπαιδευτικά χώρες έχουν διακριτά και ισότιμα τα μαθήματα των Φυσικών Επιστημών, τόσο σε επίπεδο Γενικής Παιδείας σε όλη τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση,

όσο και για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. **Για αυτό και πρέπει να έχουν ισότιμη αντιμετώπιση ως διακριτές επιστήμες και οι μαθητές πρόσβαση στην γνώση τους καθ' όλη την διάρκεια της παρουσίας τους στο ελληνικό σχολείο.** Πρόκειται για αυτονόητα κριτήρια που έχουν αναγνωριστεί σε όλο τον κόσμο. Φαίνεται ότι μόνο στην Ελλάδα και στους συμβούλους του κου Υπουργού αυτά δεν γίνονται κατανοητά ή πιθανώς να γίνονται κατανοητά, αλλά οι προτεραιότητες να είναι διαφορετικές, λόγω αδυναμίας στελέχωσης των σχολείων με το απαραίτητο εκπαιδευτικό προσωπικό.

Ένα επιπλέον σημαντικό σημείο που αξίζει σχολιασμού, αφορά τόσο την αλλαγή ονόματός του συστήματος πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση –*άλλαξε ο Μανωλιός...* - όσο και **της επέκτασής του σε δύο (2) περιόδους : Ιανουάριο και Ιούνιο!** Και όσο και αν το ΥΠ.Π.Ε.Θ. ξιφουλκεί και προσπαθεί με ανακοινώσεις να πείσει – ανεπιτυχώς βεβαίως – για το αντίθετο, το μόνο που καταφέρνει είναι να προκαλεί απογοήτευση και σύγχυση, τόσο στην εκπαιδευτική κοινότητα όσο και σε γονείς και μαθητές λίγες μέρες πριν την έναρξη του σχολικού έτους. Η επιχειρηματολογία του ΥΠ.Π.Ε.Θ. ότι «ο συγκεκριμένος σχεδιασμός των δύο εξεταστικών περιόδων λειτουργεί κατευναστικά στην ψυχολογία των μαθητών και ότι μειώνει τις πιέσεις των γονιών προς τους/τις εκπαιδευτικούς για υψηλούς βαθμούς» είναι συναισθηματικής φύσης και στερείται οποιασδήποτε παιδαγωγικής βάσης. Το μόνο που καταφέρνει, αφού πρώτα **μετατρέψει το Λύκειο σε ένα «Κεντρικά Οργανωμένο Εξεταστικό Σχολείο Διαρκείας»**, είναι να αποδείξει ότι οι εμπνευστές του σχεδίου ζουν πιθανά εκτός ελληνικής κοινωνικής και σχολικής πραγματικότητας.

Πολλά τα επιπλέον ερωτήματα που προκύπτουν από το Σχέδιο Νόμου, όπως :

- *Μπορούν οι πολλές επιλογές μαθημάτων που προτείνονται να γίνονται σε όλα τα σχολεία της χώρας όταν τα περισσότερα σχολεία της περιφέρειας δεν έχουν μεγάλο αριθμό μαθητών;*
- *Η μείωση των γνωστικών αντικειμένων σε συνδυασμό με την πρακτική της τρίτης ανάθεσης στη διδασκαλία των μαθημάτων δεν θα προκαλέσει την διδακτική υποβάθμιση της διδασκαλίας στα εναπομείναντα μαθήματα;*
- *Μπορεί ο κοινωνικός, πολιτισμικός και παιδαγωγικός ρόλος του Λυκείου σαν αυτόνομη βαθμίδα να καλυφθεί από τα περιεχόμενα της Α και μέρος της Β' τάξης;*

και στα οποία το ΥΠ.Π.Ε.Θ. οφείλει να δώσει ΑΜΕΣΑ εμπειριστατωμένες επιστημονικά και παιδαγωγικά απαντήσεις / διευκρινήσεις.

Ως Πανελλήνια Ένωση Βιοεπιστημόνων, αδυνατούμε να συμφωνήσουμε σε ένα ατελές προσχέδιο, το οποίο, μεταξύ άλλων, εντείνει τον εξεταστικό χαρακτήρα του Λυκείου και μεροληπτεί εναντίον της Επιστήμης της Βιολογίας (της Χημείας και όχι μόνο!). Ζητάμε την απόσυρσή του και την έναρξη ουσιαστικού και μη προσχηματικού διαλόγου και συνεργασία του ΥΠ.Π.Ε.Θ. με όλες τις Επιστημονικές Ενώσεις και τους αρμόδιους φορείς για την μεταρρύθμιση του Εκπαιδευτικού μας Συστήματος.

Η Πανελλήνια Ένωση Βιοεπιστημόνων για άλλη μια φορά καταθέτει τις απόψεις της και ταυτόχρονα την διάθεση της να συμβάλλει με όλες τις δυνάμεις της στην αναβάθμιση της Βιολογίας αλλά και γενικότερα της Εκπαίδευσης στο Ελληνικό σχολείο και θα ανταποκριθούμε θετικά οποτεδήποτε μας ζητηθεί.

Το Δ.Σ. της Π.Ε.Β.